

Čís. 603.

Spor, v němž třetí osoba uplatňuje proti nemanželskému otci nárok na náhradu nákladu, jež za něho na dítě byla vynaložila (§ 1042 obč. zák.), patří k výlučné věcné příslušnosti soudu okresního (§ 49 čís. 2 j. n.).

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 483/20.)

Žalobou na krajském soudě domáhala se Anna B-ova na Josefu M-ovi zaplacení 3000 Kč z právního důvodu, že počítajíc s náhradou, hradila za něho náklady spojené s výživou jeho nemanželského, její dcerou Annou B. zrozeného syna Alfreda B. v čase od 30. ledna 1915 až do 1. ledna 1919. Soud první stolice rozhodl ve věci samé. Odvolací soud zrušil rozsudek první stolice a celé řízení, jež mu předcházelo, jako zmatečné a odmítl žalobu. Důvody: Žalobkyně uplatňuje zákonnou povinnost, kterou má nemanželský otec vůči dítěti. Spor takový náleží dle § 49 čís. 2 j. n., nehledíc k hodnotě předmětu sporu, před soud okresní. Dle vládní předlohy a dle usnesení permanentního výboru znělo dotyčné zákonné ustanovení takto: »Streitigkeiten betreffend die Anerkennung der Vaterschaft zu einem unehelichen Kinde und über die damit zusammenhängenden Ansprüche auf Entschädigung sowie Streitigkeiten über aus dem Vaterschaftsverhältnisse abgeleitete Ansprüche auf Leistung des Aufwandes für die Verpflichtung und Erziehung des unehelichen Kindes.« Teprve usnesením společné konference dozal § 49 čís. 2 j. n. své nynější úpravy, která znamená dle zprávy této konference toliko slohové zlepšení. Norma, původně zcela povšechně znějící, vysvětluje tudíž, že § 49 čís. 2 j. n. nemluví o sporech matky neb dítěte a nemanželským otcem, nýbrž na místě toho užívá všeobecné rčení: »o závazcích nemanželskému otci k matce a dítěti podle zákona příslušejících«. Rozepře, vzniklé z povinností, majících původ svůj v nemanželském otcovství, mají býti řešeny vůbec a zejména, nehledíc k hodnotě sporného předmětu, soudy okresními. Z těchto úvah plyne, že při sporech o povinnostech, vzniklých z nemanželského otcovství, jest příslušným soud okresní bez ohledu na hodnotu předmětu sporu, a bez rozdílu, zda matka nebo dítě vznášejí nárok jim dle zákona příslušející, či zda jde o náhradu nákladů na výživu, třetí osobou děcku poskytnutou. Dle § 104 j. n. nemohou záležitosti, náležející před okresní soud, vzneseny býti na sborový soud první stolice. Ježto tudíž naříkaný rozsudek byl vynesena soudem, který ani výslovnou úmluvou stran nemůže pro tento spor se státi příslušným, bylo dle § 471 čís. 7, 473 čís. 3 rozsudek i řízení jemu předcházející v sezení neveřejném usnesením zrušiti jako zmatečné a žalobu odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu, poukázav k důvodům napačeného usnesení a dodav k nim toto:

Tvrzení žalobkyně, že v tomto případě žádný ze súčasněných činitelů nebyl toho názoru, že žaloba náleží k příslušnosti okresního soudu, jest nerozhodné. Pokud se tkne výtky žalobkyně, že odvolací soud nebyl oprávněn zrušiti rozsudek soudu prvního a řízení, jež předcházelo, jako zmatečné, poněvadž zmatečnost nebyla odvolatelem v odvolacím spise uplatňována, stačí prostý poukaz na ustanovení §§ 471 čís. 7, 473, 477 čís. 3 c. ř. s. v usnesení odvolacího soudu správně uvedených. Bezdůvodná jest

však i výtká odvozovaná z ustanovení § 45 odstavec první j. n., neboť toto má na mysli pouze případ, že sborový soud první stolice jednal a výslovně rozhodl o otázce své věcné příslušnosti, kterýchžto předpokladů tu není.

Čís. 604.

Lhůta § 967 obč. zák. čítá se pro obě strany ode dne, kdy uschovaná věc byla vrácena ukladateli nebo jeho právnímu nástupci. K nároku na ujednané úschovné lhůta ta se nevztahuje.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 494/20.)

Žalobkyně měla pro žalovanou v uschování jedna velká železná uzenářská kamna a žalovaná prý výslovně se zavázala, že jí za to zaplatí. Dne 17. června 1919 prodala žalovaná kamna místnímu uzenáři, jemuž je žalobkyně dne 17. října 1919 odevzdala. Žalobou ze dne 12. listopadu 1919 domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení ujednané úplaty za uschování. Soud první stolice zamítl žalobu jako opožděnou, poněvadž zcizením kamen dne 17. června 1919 schovací poměr mezi stranami přestal a žaloba podána byla teprve dne 12. listopadu 1919, tedy dávno po uplynutí 30denní lhůty § 967 obč. zák. Odvolací soud zrušil rozsudek soudu první stolice a nakázal mu, aby po pravomoci zrušovacího usnesení spor znovu projednal a rozhodl. Důvody: Ze znění § 967 obč. zák. lze souditi, že ustanovení jeho vztahuje se pouze na náhradu způsobené škody a vynaložených po čas uschování výloh na věc uschovanou, nikoliv na zaplacení smluvené odměny uschovací. To plyne i z toho, že ustanovení o smlouvě schovací nejednají vůbec o odměně za uschování, nýbrž právě jen o vzájemných nárocích na náhradu škody a výloh dle § 961 až 967 obč. zák. Ustanovení těch proto na smluvenou odměnu za uschování použiti nelze. Ostatně lhůtu tu 30 dnů je dle výslovného zření zákona počítati ode dne odevzdání věci zpět tomu, kdo je do uschování dal, nebo jeho nástupci, tedy v našem případě ode dne 17. října 1919, a je proto žaloba dne 12. listopadu 1919 podána včas. Tomu nasvědčuje jasné znění, že vzájemné nároky ukladatele a schovatele musí býti uplatněny ve lhůtě 30 dnů, od doby vrácení věci. Od doby té jsou vzájemné nároky oběma stranám známy a je patrným úmyslem zákona, aby nároky ty ve stejnou dobu mohly býti uplatněny a poměr i v tom směru do určité lhůty, pro obě strany stejně běžící, urovnán. Přistoupilo-li by se k názoru prvního soudce, mohla by lhůta pro uschovatele běžeti mnohem dříve, nežli pro ukladatele, který přece po skutečném zpětném odevzdání teprve může vady uschování a povstalou tím škodu zjistiti. To by neodpovídalo účelu zákona a tendenci, vzájemný poměr ve stejné lhůtě urovnati. Tím ovšem není rozřešena ještě otázka, do které doby ukladatel schovateli úschovné platit musí. Z tohoto hlediska bude prvnímu soudci při dalším jednání a rozhodnutí vycházeti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu proti zrušovacímu usnesení, poukázav k jeho správnému odůvodnění.